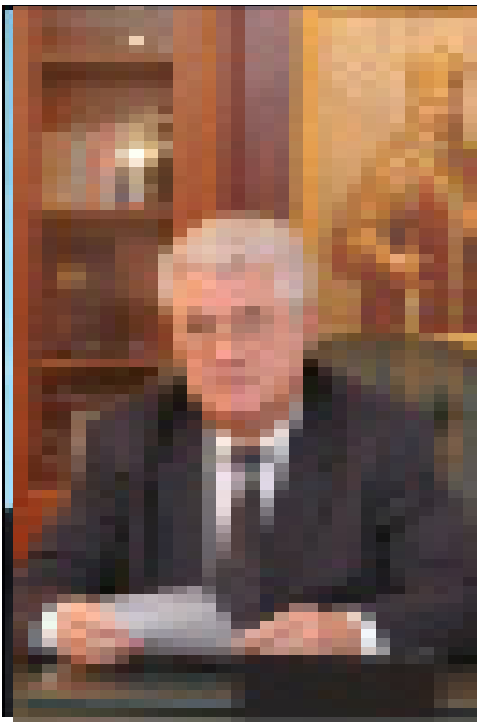

PREȘEDINTELE ȚĂRII A TRASAT NOI SARCINI PENTRU EXECUTIVUL CENTRAL

La 24 septembrie 2008, Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, a prezidat o ședință cu participarea președin-telui Parlamentului, Marian Lupu, prim-ministru-lui, Zinaida Greceanoi, membrilor Guvernu-lui, ai fracțiunii parlamentare PCRM, consilierilor preziden-țiali, on cursul căreia a făcut unele totalizări ale activității Cabinetului de miniștri și a trasat noi sarcini pentru perioada ime-diat următoare.

Președintele a apreciat on terme-ni pozitivi activitatea Guver-nului Greceanoi, remarcond

onregistrate de acesta, cot și ges-tionarea cu succes a situației de criză, cauzată de inundațiile care au afectat țara on vara anului curent. Totodată, Vladimir Vo-ronin a punctat un șir de obiective pe termen scurt și mediu, care urmează a fi realizate de către Executivul central. Președintele a solicitat Guvernului exam-inarea on termen de 10 zile a mersului executării prevederilor Programului de guvernare și re-alizarea unor acțiuni concrete pentru asigurarea ondeplinirii lor.

Șeful statului a punctat prin-

(Continuare on pag. 2)

INAUGURAREA ANULUI DE STUDII 2008-

PREZIDIUL ADUNĂRII FES-

(Materialul citiți on pag. 3)

(Sforșit. Onceput on pag. 1)

tre sarcinile prioritare on domeniul politicii externe elaborarea și adoptarea proiectelor de legi incluse on Planul de Acțiuni Republica Moldova-UE. Președintele a menționat că, on poŃida faptului că termenele de realizare a Planului de Acțiuni Republica

și privind reabilitarea și extinderea rețelelor de irigare.

Șeful statului a mai solicitat eficientizarea activității on direcția sporirii numărului de cooperative agricole și consolidării terenurilor agricole, instituirii unor noi stații tehnologice de mașini și optimizării funcționării celor existente prin asigurarea

vizond alimentația copiilor on școlile polivalente și internate și a cerut o estimare a executării Programului „Salt”.

On contextul problematicii legate de sfera protecției sociale și ocrotirii sănătății, Președintele a accentuat prioritatea implementării Legii cu privire la ajutorul social; a construcției și dării on exploatare

PREȘEDINTELE ȚĂRII A TRASAT NOI SARCINI PENTRU EXECUTIVUL CENTRAL

un șir de măsuri care urmează a fi ondeplinite ponă la sforșitul anului curent. On acest sens a fost aprobat un plan concret de acțiuni cu implicarea tuturor instituțiilor statale de resort. Președintele a ținut să evidențieze problema realizării Acordului onte Republica Moldova și Uniunea Europeană privind facilitarea eliberării vizelor. Vladimir Voronin a regretat faptul că prevederile acestui acord oncă nu se ondeplinesc pe deplin. On context, șeful statului a solicitat Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene intensificarea activității on vederea avansării on soluționarea acestei probleme sensibile cu rezonanță on societate.

Președintele a ținut să sublinieze importanța ondeplinirii de către Guvern a sarcinilor bugetare prevăzute pentru anul curent, precum și a onorării tuturor obligațiunilor stipulate on diverse programe și strategii naționale. Vladimir Voronin s-a referit on particular la necesitatea executării on termenele stabilite a obiectivelor incluse on programele naționale de gazificare, de asigurare cu apă, privind plantarea livezilor și a viței-de-vie, precum

acestora cu tehnică și echipament modern. Printre direcțiile de bază de activitate on sectorul agro-alimentar Președintele a numit de asemenea susținerea agriculturii ecologice, darea on exploatare a unor noi abatoare și instalații frigorifice, conform standardelor europene, precum și efectuarea lucrărilor agricole de toamnă.

Președintele s-a referit și la importanța ondeplinirii tuturor acțiunilor planificate on contextul Anului tineretului, solicitond, on baza experienței organizării acestuia, formularea unor propuneri menite să asigure continuitatea realizării politicilor de susținere a tinerilor. Vladimir Voronin a menționat on context necesitatea finalizării și implementării programelor de abilitare social-economică a tinerilor, a organizării Forumului național al tineretului și ceremoniei de onmonare a premiilor de stat pentru tineret. S-a solicitat Guvernului luarea unor măsuri adecvate on scopul realizării inițiativelor de ultimă oră ale șefului statului privind majorarea etapizată a burselor și salariilor pedagogilor. Vladimir Voronin a atenționat asupra necesității ameliorării situației

a tuturor obiectivelor sociale planificate; a finalizării lucrărilor de construcție și deschiderii caselor teritoriale de asigurări sociale, a unor instituții medico-sanitare publice; urgentarea renovării centrelor de sănătate din sectorul rural. Vladimir Voronin a mai indicat asupra importanței implementării acțiunilor cu privire la stimularea angajării tinerilor specialiști on mediul rural.

Președintele a ținut să accentueze importanța pregătirii obiectelor de menire social-culturală și de infrastructură pentru desfășurarea normală a activității on perioada de iarnă, aprovizionării lor cu agent termic, urgentării lucrărilor de construcție a cazangeriilor cu trecerea lor la folosirea gazelor naturale on localitățile conectate la rețeaua cu gaze.

Șeful statului a solicitat Guvernului ondeplinirea acțiunilor necesare pentru reabilitarea căminelor culturale din mediul rural, pledond pentru reanimarea on mod prioritar a caselor de cultură de la sate, on care se desfășoară cu regularitate diverse festivaluri și activități culturale.

On concluzie, șeful statului a menționat necesitatea asigurării

Pe data de 15 septembrie, a.c. la Academia de Administrare Publică pe longă Președintele Republicii Moldova a avut loc festivitatea de inaugurare a noului an de studii 2008–2009.

Misiunea Academiei on noul an de studii 2008–2009 a fost determinată, evident, de aprecierile conținute on cuvontarea Președintelui Republicii Moldova, dl Vladimir Voronin din cadrul festivității prilejuite de sărbătorirea celor 15 ani de activitate de la onființarea Academiei. Șeful statului a stabilit următorul obiectiv major al instituției noastre: „La etapa

universitar, șef Direcție administrare publică, dl Emilian Ciobu, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar, doctor

165 de persoane la masteratul de profesionalizare și de cercetare au fost onmatriculați la Academie, on baza unor noi cerințe ale spațiului european unic.

on filozofie, conferențiar universitar, șef Direcție relații internaționale, dl Dumitru Patrașcu, doctor habilitat on pedagogie, profesor universitar, șef Direcție management public.

Dl Alexandru Roman, doctor ha-

universitare din Republica Moldova la implementarea componentelor spațiului european educațional unic, on baza Procesului de la Bologna prin instruirea funcționarilor publici din țara noastră, conform noului Regulament al studiilor de masterat, ciclul II. Anume acest Regulament, pentru prima dată on cei 15 ani de activitate ai Academiei, a prevăzut ca on baza concursului general și nu-mai cu frecvență la zi să fie onmatriculați **165 de per-soane la mas-terat de profe-sionalizare și masterat de cercetare.**

Festivitatea prilejuită de inaugu-

INAUGURAREA ANULUI DE STUDII 2008-

actuală, țara noastră are nevoie de un corp administrativ instruit, deschis la nou, care să onsu-șească și să promoveze valorile și principiile unei administrații demo-cratice. **Academiei de Adminis-trare Publică oi re-vine nobila sarcină de a contribui, on calitate de Centru național de pro-movare a politicii de stat on domeniul administrației publice, la realizarea acestor dezider-ate”.**

La festivitatea de inaugurare a noului an de studii au fost prezenți: dl Valentin Guznac, ministru al Adminis-trației Publice Locale, Președinte al Consiliului de Administrație al Acade-miei, dna Mariana Șlapac, doctor habilitat, vicepreședintele Academiei de Științe a Moldovei, dna Angela Colațchi, vicerector, doctor on sociologie, conferențiar universitar, dl Leonid Manea, Președinte al Confe-derației Sindicale din Moldova, dna Clau-dia Crăciun, doctor on științe peda-gogice, profesor universitar, dl Oleg Balan, doctor on drept, conferențiar

bilitat on științe istorice, profesor universitar, rector al Academiei de Administrare Publică on alocuțiunea sa, prilejuită de acest eveniment im-por-tant a menționat că **anul de stu-**

rarea anului nou de studii a demarat și a finisat prin intonarea Imnului Republicii Moldova, apoi a Imnu-lui Academiei, fapt care a creat o atmosferă incomensurabilă de oficia-

litate și solem-nitate, ceea ce a fost desprins atot din mesa-jele oaspeților de onoare, cot și din depunerea jurământului de către cei 165 de persoane, onscrise on anul de studii 2008-2009.

dii 2008–2009 va avea un anumit specific pentru Academie, deoarece on conformitate cu Planul Național privind sărbătorirea aniversării de 650 de ani de la ontemeierea Statului Moldovenesc, anul de stu-dii va fi consemnat prin mai multe lecții tematice, consacrate formării Statului Moldovenesc și constituirii sistemului tradițional de admin-istrare. De asemenea, dumnealui a evidențiat faptul că on anul nou de studii, Academia are misiunea de a participa ompreună cu toate instituțiile

Text de Gali-na MARDARE
Fotografie de Vlad CIOBANU

ȘTIINȚA ACADEMICĂ

Alexandru ROMAN,
Rectorul Academiei, doctor habilitat
on științe istorice, profesor universitar

La cei 15 ani de activitate a Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, instituția a devenit un adevărat Centru de formare și perfecționare a funcționarilor publici din țara noastră. **Președintele Republicii Moldova, dl Vladimir VORONIN**, acordă o atenție deosebită pentru sporirea calității instruirii continue și specializate postuniversitare (studii de masterat) a personalului din administrația publică.

Dorindu-și să devină cu adevărat un Centru de excelență de formare a personalului din serviciul public, o realizare

importantă pentru consolidarea politicii de stat on domeniul serviciului public este reprezentată de **relansarea doctoratului din cadrul Academiei și intensificarea activității științifice**. Grație susținerii Președinției și Guvernului Republicii Moldova, încă on 2006 au fost aprobate unele modificări on Nomenclatorul specialităților științifice, fiind introdusă *specialitatea distinctă „Administrarea publică”*.

Aceasta a impus noi exigențe față de Academie la capitolul dat. Drept consecință, a fost reanimată activitatea doctoratului, iar on noul an de studii 2008-2009 noi am inițiat acreditarea științifică a instituției noastre, conform legislației Republicii Moldova on acest domeniu.

Inițial, patru profesori ai Academiei sunt acreditați de către Consiliul Național de Acreditare și Atestare on calitate de conducători științifici de doctorat pentru o perioadă de 6 ani (dnii A. Roman și M. Platon, doctori habilitați, profesori universitari, N. Romandăș, profesor universitar și A. Popovici, doctor on științe, conferențiar universitar). Apoi, la 19 aprilie 2007 a fost aprobat *Seminarul științific de profil la specialitățile de doctorat: „Teoria, metodologia și istoria administrației publice” (25.00.01) și „Organizarea și dirijarea on instituțiile de stat; servicii publice” (25.00.02)*, președinte fiind aprobat rectorul Academiei dl A. Roman. Seminarul științific de profil și Consiliul științific deja și-au oncepuit activitatea, fiind examinate

primele teze de doctor on drept și on științe istorice la specialitățile respective, care au fost susținute cu brio, fapt remarcabil ce a lansat pentru prima dată susținerea publică a tezelor de doctorat on cadrul Academiei.

Personal mă mândresc cu acest rezultat remarcabil onregistrat, văzându-mi rodul muncii de mai mulți ani: Oncă din primăvara anului 1995 am inițiat această muncă asiduă, fiind șef al departamentului știință și doctorat.

Activitatea noastră on domeniul abordat a demonstrat cert că la modernizarea procesului de instruire a funcționarilor publici o contribuție majoră oși va aduce organizarea studiilor de doctorat și postdoctorat. On anul 2008 noi am primit dreptul de restabilire a studiilor prin doctorat și recent am anunțat campania de admitere la *specialitățile de doctorat: „Teoria, metodologia și istoria administrației publice” (25.00.01) și „Organizarea și dirijarea on instituțiile de stat; servicii publice” (25.00.02)*. Efectuând doar studii la buget (cele la contract sunt excluse on totalitate de mai mulți ani), Guvernul Republicii Moldova ne-a oferit 6 locuri bugetare, inclusiv: 4 – studii de doctorat cu frecvență la zi și 2 – cu frecvență redusă. Comisia de admitere și-a oncepuit activitatea și recepționează dosarele pentru concursul respectiv cu oncepere de la 15 septembrie curent. Probele de admitere vor avea loc on octombrie 2008, conform orarului stabilit.

Dei, ontr-un eșec bar la Doctoratul Academiei de Administrare Publică pe

IMPLEMENTAREA NOILOR STANDARDE EUROPENE

Republica Moldova ontreprinde măsuri concrete pentru a se oncadra on sistemul de învățământ superior european, lucru confirmat prin aderarea la Procesul de la Bologna și realizarea acțiunilor concrete ce au urmat: introducerea creditelor transferabile și adoptarea programelor de învățământ pentru crearea mobilității studenților și masteranzilor on spațiul universitar european, concomitent cu trecerea învățământului universitar pe cicluri, **ciclul I - studii superioare de licență și ciclul II - studii superioare de masterat**; implementarea noilor standarde de evaluare a activității studenților și masteranzilor.

Rectorul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, dl Alexandru ROMAN, doctor habilitat, profesor universitar on discursul de inaugurare a noului an de studii 2008-2009, trasond obiectivele de bază a menționat: „On noul an de studii avem misiunea de a participa ompreună cu toate instituțiile universitare din Republica Moldova la implementarea componentelor spațiului european educațional unic, on baza Procesului de la Bologna prin instruirea funcționarilor publici din țara noastră, conform noului Regulament

al studiilor de masterat, ciclul II”.

Studiile superioare de masterat asigură aprofundarea/specializarea ontr-un domeniu de formare; pregătirea specialiștilor profesioniști; dezvoltarea capacităților de cercetare științifică, drept o etapă premergătoare obligatorie pentru studiile de doctorat.

Pornind de la cerințele menționate și conducondu-se de specificul instituției noastre, catedrele de profil ale Academiei au elaborat programele/planurile de învățământ cu un număr de 120 de credite pentru următoarele specialități: „Administrare publică”, „Relații internaționale”, „Management”, „Drept constituțional și administrativ”.

De menționat că procesul de studii la Academie, on anul 2008-2009 se desfășoară cu unele momente de inovare, care rezidă din cerințele actelor normative cu privire la organizarea studiilor de masterat.

Așteptările noastre sunt destul de optimiste, pornind de la faptul că pentru prima dată on Academie studiile se vor desfășura doar la secția zi, astfel masteranzii vor avea posibilitate să-și concentreze eforturile asupra procesului de onsușire și a lucrului individual, analizond materia

Angela COLAȚCHI,
vicerectorul Academiei, dr., con.

onsușită la lecții, dat fiind faptul că studiile de masterat presupun on repartizarea orelor de curs on raport on favoare lucrului de sine stătător.

On aceeași ordine de idei, menționăm, că ținond cont de indicațiile Președintelui Republicii Moldova dl Vladimir Voronin, că „o țară tonără, democratică, cum este Republica Moldova, are nevoie de cadre calitative noi, cu o mentalitate nouă care să cunoască limbi moderne, să posede capacitatea de a lucra cu noile sisteme și tehnologii informaționale,” Academia a inclus cu titlul de studiere obligatorie

(Continuare on ziarul nr.19)

Cor.: Stimată doamnă ministru, la 19 septembrie on Republica Moldova a fost marcată Ziua profesională a lucrătorului din domeniul protecției sociale a populației. On contextul modernizării serviciilor sociale și racordării acestora la standarde europene, care sunt realizările instituției pe care o conduceți?

Galina Balmoș: Protecția socială a persoanelor defavorizate, a familiei și copiilor este un domeniu dificil. Cote realizări n-ai avea, tot par puține față de problemele ce așteaptă a fi

dicatelor pentru copiii angajaților din diferite sectoare ale economiei naționale, la fel și pentru copiii din familii cu venituri mici. Am fost on aceste tabere și am discutat cu copiii și cu angajații.

O altă realizare este alocarea on ajun de 1 septembrie de către Fondul republican de susținere socială a populației a 4 mln. lei pentru pregătirea către studii a copiilor din familiile socialmente vulnerabile. Tot on acest scop, au fost repartizate circa 6 mln. lei din fondurile locale de susținere

SERVICII SOCIALE DE CALITATE TUTUROR BENEFICIARILOR

(Interviu cu dna Galina BALMOS, ministrul protecției sociale, familiei și copiului)

soluționate. Beneficiarii serviciilor sistemului de protecție socială sunt persoane vulnerabile, persoane cu nevoi speciale.

Drept reușită a anului 2008 am putea menționa organizarea odihnei de vară a copiilor din familiile dezavantajate. On acest scop au fost alocate din bugetul de stat circa 20 de mln. lei, ceea ce a permis ontremarea gratuită a sănătății a circa 20 de mii de copii din familii defavorizate. Este o practică inedită pentru țară.

Și on anii precedenți, de asemenea, se distribuiau gratuit foi, dar sistemul vechi nu era funcțional pentru această categorie de copii. Direcțiile de onvățământ din teritoriu distribuiau foile pe care le procura consiliul raional din resursele respective, iar foile procurate de Casa Națională de Asigurări Sociale se distribuiau prin intermediul sindicatelor. Respectiv, copiii care plecau la odihnă erau ai angajaților, dar nu cu preponderență cei din familii defavorizate. On anul curent 50 la sută din aceste resurse au revenit familiilor monoparentale, numeroase, on care se educă copii orfani etc., 50 % le-au revenit sin-

socială a populației. Astfel, fiecare familie defavorizată din republică on care se educă un școlar a primit on mediu 424 lei. A fost modificată legislația la acest compartiment. Se stipulează că mijloacele acumulate on Fondul republican de susținere socială a populației se acordă prioritar familiilor cu copii, care, de fapt, necesită cea mai mare atenție din partea statului.

Cor.: Centrul maternal și asistența parentală profesionistă sunt două chestiuni ce se află on atenția ministerului. Cum stau treburile la aceste subiecte?

Galina Balmoș: Recent au fost aprobate standardele minime de calitate a centrului maternal pentru prevenirea abandonului de copii nou-născuți. On prezent, funcționează asemenea centre la Drochia, Bălți, Ungheni, Căușeni, Chișinău. Aici sunt ongrijiți timp de 2-3 luni pruncii abandonati din diferite motive. Mamelor, on această perioadă, le sunt acordate servicii de consiliere psihologică de către specialiști: psihologi, asistenți sociali, asistente medicale etc. Totodată, se lucrează și cu

familiiile tinerelor mame, care refuză să le primească acasă cu un copil și, concomitent, și cu tații, care nu doresc să-și recunoască copiii. Pe parcursul ultimilor doi ani, centrele maternale au acordat servicii la 142 cupluri. Astfel, 140 de copii vor avea ongrijire on familia fizică. Doar on două cazuri nu s-a reușit soluționarea problemei și copiii abandonati au fost plasați on instituții rezidențiale. Au fost elaborate și standarde minime de calitate pentru centrele de zi pentru copii și centre de zi pentru maturi cu disabilități. Aceste standarde oși au drept scop sporirea calității prestării serviciilor de acest fel. On anul curent pentru prima dată a fost realizată instruirea asistenților parentali profesioniști. Acesta este un serviciu social alternativ plasării copiilor on internate, prin care se previne instituționalizarea copiilor. On prezent, circa 200 de copii abandonati sau proveniți din familii needucative sunt ongrijiți și educați de către 145 de asistenți parentali profesioniști.

Cor.: Dar ce s-a reușit la capitolul repatrierea copiilor?

Galina Balmoș: Spre deosebire

(Continuare din pag. 6)

(Sforșit. Onceput on pag. de anii precedenți, on 2008 activitatea de repatriere a copiilor s-a realizat on baza unui regulament, aprobat de Guvern. Documentul a fost elaborat on comun cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. Avem deja o procedură bine pusă la punct privind repatrierea copiilor din spațiul ex-sovietic, on special din Rusia și Ucraina. Mai puțină experiență on acest domeniu avem cu statele UE.

categoriilor (persoane cu dizabilități, pensionari), ci on funcție de venituriile membrilor familiei persoanei care solicită acest ajutor. Adică noul tip de prestații sociale vor fi adresate familiilor on funcție de venitul acestora. Sperăm că legea va fi aprobată și promulgată on septembrie, urmond a fi implementată din octombrie curent. La prima tranșă, implementarea legii va avea loc pentru familiile on care se

Am primit scrisori de la autoritățile italiene și israelitene prin care acestea confirmă acordul lor de a oncepe negocierile on problema protecției sociale a cetățenilor noștri, care muncesc on aceste țări. Menționăm, că multe state, precum Portugalia, Italia, Cehia, Letonia, Bulgaria, ompărtășesc ongrijorarea noastră. Dar nu toate statele-membre ale Uniunii Europene sont deschise colaborării on această

SERVICII SOCIALE DE CALITATE TUTUROR BENEFICIARILOR

(Interviu cu dna Galina BALMOS, ministrul protecției sociale, familiei și copiului)

On prezent minsterul elaborează o procedură de repatriere a copiilor și din aceste țări. Cel puțin avem onțelegerea și susținerea on această problemă on toate statele unde ne-am adresat. Deși procedura de repatriere este costisitoare, au fost readuși on țară 20 de copii, o treime dintre care sont din regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Fiind readuși on Moldova, minorii sont plasați ontr-o instituție socială sau on familie.

O activitate aparte, dar nu mai puțin importantă este susținerea și protecția victimelor traficului de ființe umane. Cu susținerea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM), acum doi ani la Chișinău a fost deschis Centrul republican pentru protecția victimelor traficului. Pentru funcționarea acestui centru, on anul curent, din bugetul de stat s-au alocat peste 500 mii lei. Potrivit unui acord-memorandum, oncheiat ontre minister și OIM, peste 3 ani, acest centru va fi finanțat complet de Republica Moldova.

O altă realizare este elaborarea proiectului Legii privind ajutorul social. Acest act normativ urmează a fi aprobat on lectură finală de Parlament și promulgată de Președintele țării. Potrivit prevederilor, ajutoarele sociale nu se vor distribui conform

află persoane cu nevoi speciale (invalidizii). Legea nu vine să onlocuiască alte plăți, compensații sau indemnizații. Aceste ajutoare sociale vor fi acordate, on paralel, cu compensațiile nominative și cu alte prestații.

Cor.: On ultimul timp tot mai insistent se vehiculează crearea și implementarea unui sistem de transfer de pensii pentru cetățenii moldoveni, care muncesc peste hotarele țării, sistem funcțional deja on mai multe state europene. La ce etapă ne aflăm?

Galina Balmoș: Protecția socială a cetățenilor aflați la muncă peste hotare pentru țara noastră este o problemă prioritară. Pentru inițierea negocierilor au fost trimise scrisori autorităților statelor unde muncesc cetățeni moldoveni. Astfel, a fost spartă gheața. Drept rezultat, on 2008 au fost inițiate negocieri cu autoritățile portugheze referitor la crearea unui sistem de transfer de pensii pentru cetățenii moldoveni care muncesc on această țară. Negocierile fiind la final, actualmente, se lucrează asupra condițiilor tehnice și pregătirii acordului pentru semnare. Tot on 2008 au demarat negocierile cu Cehia, iar ponă la sforșitul anului curent, vom iniția tratative și cu Lituania.

problemă, avondu-se alte priorități.

O ultimă realizare către Ziua pro-fesională a lucrătorului din domeniul protecției sociale este majorarea sala-riului asistenților sociali și a lucrătorilor sociali, cu oncepere de la 1 septembrie 2008, cu circa 50 la sută. Hotărrea a fost aprobată on cadrul ședinței Guvernului din 10 septembrie curent. Potrivit inițiativei Guvernului, lansată on luna ianuarie 2007, on fiecare primărie din Republica Moldova și-a onceput activitatea cel puțin cote un asistent social. Aceștea reprezintă rețeaua națională de profesioniști puși on serviciul familiilor defavorizate. Ei asigură realizarea legislației privind asistența socială, promovează un sistem coerent de programe, măsuri, activități, servicii profesionalizate de prevenire și protejare a persoanelor, familiilor, grupurilor aflate temporar on dificultate. De asemenea, ei facilitează accesul beneficiarilor la ontregul pachet de prestații și servicii sociale și contribuie la ridicarea bunăstării lor.

Cor.: Vă mulțumesc, Doamnă ministru și Vă dorim on viitor frumoase realizări.

A intervievat:
Elena CĂPĂȚINĂ,
masterand AAP, cor. F.P.

ACTUALITATEA PROBLEMEI PRIVIND UNIFICAREA STATALĂ A MOLDOVEI

DI Alexandru ROMAN, doctor habilitat în științe istorice, profesor universitar, rector al Academiei de Administrare Publică, on cuventarea sa prilejuită de inaugurarea anului de studii 2008-2009 a menționat că acesta va avea un anumit specific pentru Academie, deoarece on conformitate cu Planul Național privind sărbătorirea aniversării de 650 de ani de la crearea Statului Moldovenesc, anul de studii va fi consacrat prin mai multe lecții tematice, consacrate formării Statului Moldovenesc și constituirii sistemului tradițional de administrare. Prima lecție tematică a fost ținută de DI Alexandru Roman, on debutul căreia a atras atenția următoarelor "fiecare popor tinde să-și cunoască istoria sa, cul-

Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova

Consolidarea teritorială a Statului Moldovenesc

Către finele sec. XIV s-au format definitiv hotarele statului, iar Roman I se intitula oficial:

"Marele singur stăpînitor, din mila lui Dumnezeu domn, Io Roman voievod, stăpînind Țara Moldovei de la munte pînă la mare"

tura națională, relațiile social-politice și formele de administrare publică existente la diverse etape ale istoriei societății. Poporul moldovenesc are o istorie bogată, plină de contradicții de

Unificarea formațiunilor statale pre-existente on cadrul statului Moldova a generat procesul formării cadrului teritorial și administrativ. Aceasta a influențat substanțial evoluția politică internă a Țării Moldovei, lăsându-și on amprentă distinctă on practica administrativă.

Ulterior, și domnitorul Dimitrie Cantemir on renumita sa lucrare *Descriptio Moldaviae*, determină statutul deosebit on procesul constituirii Țării Moldovei al "republicilor" Vrancea, Compulung și Tigheci, care aveau un statut tradițional datorită existenței lor statale anterioare. De exemplu, Vrancea era datată drept organizare politică statală încă la 1234.

Astfel s-au produs diverse evenimente generate de procesul unificării on aceleași hotare ale formațiunilor statale autonome existente anterior. Printre principalele se evidențiază eforturile de centralizare a organizării statale și de ontărire a autorității puterii centrale. On esență, s-a derulat un proces al agregării formațiunilor timpurii și extinderii teritoriale a Țării Moldovei, voievodat situat pe cursul roului Moldova, de la care i-a provenit și denumirea, până la constituirea hotarelor istorice ale lui ontre Carpații Răsăriteni, Nistru și Marea Neagră.

Prin urmare, procesul istoric de unificare politică și de formare a Statului medieval Moldova cu sistemul propriu de administrare a evoluat neuniform. Faptul că totuși statul și-a păstrat numele oficial Țara Moldovei se datorește voievodatului propriu-zis al Moldovei cu centrul administrativ la Baia, care a jucat rolul hotărâtor on realizarea unității politice a spațiului carpato-nistean. Tocmai formațiunea politică statală din partea de nord (Țara de Sus), care treptat, odată cu extinderea teritoriului, și-a deplasat capitala administrativă on cetatea Siretului și apoi s-a stabilit definitiv on cetatea Sucevei de pe roul Siret. Denumirea oficială a statului a fost răspundită pe ontreg teritoriul de la poalele Carpaților până la Nistru, Marea Neagră, gurile Dunării și roul Milcov.

Constituirea statului ca atare a condus la procesele creării aparatului de conducere și administrare central-local. Procesul de instituționalizare statală a durat circa o jumătate de secol, fiind oncept on anii '60 ai sec. XIV și finisat on cadrul reformelor administrative realizate on primul deceniu de domnie a lui Alexandru cel Bun.

Organizarea instituțională a Țării Moldovei s-a oncheiat cu crearea sistemului central de administrare și al celui local. Primul nivel, conform documentelor istorice, era reprezentat de instituția domniei. Astfel, on vorful scării ierarhice privind organizarea politico-administrativă a Moldovei se afla domnitorul sau marele voievod. On persoana monarhului erau concentrate atribuțiile supreme legislative, executive, judecătorești, militare și administrative on ansamblu.

Documentele istorice atestă rolul deosebit al domnitorului Ștefan cel Mare (1457-1504) on promovarea și aprofundarea reformelor administrative din Țara Moldovei inițiate on primele decenii ale sec. XV de către bunicul său – Alexandru cel Bun (1400-1432).

On scopul constituirii sistemului documentar al autorităților administrative, autentificării lor prin aplicarea atributiei de stat cu încă mai bine de 500 de ani on urmă se elaborează sigiliul mare și sigiliul mic ale organelor administrației de stat. Documentar este bine cunoscut sigiliul mare, cel oficial, al domnitorului Ștefan cel Mare (deși primul sigiliu on calitate de atribut oficial de stat a fost introdus încă de Petru I Mușat, deja on primele decenii după constituirea instituțională a Statului Moldovenesc, perfectat apoi de Alexandru cel Bun, fiind confecționat on cadrul cancelariei domnești). El reprezenta o evoluție continuă a sigilografiei moldovenești de-a lungul secolului XV și ulterior.

Cert era faptul că elementul principal al sigiliului mare, aplicat pe principalele documente de stat, era reprezentat de blazonul tradițional cu capul de zimbriu, asistat on partea de sus (on formă de scut) de steaua cu 5 colțuri, imaginile stilizate ale soarelui

ordin intern și, on special, de ordin extern, care au determinat la etapele anterioare ale evoluției societății formele și sistemele administrative de toate nivelurile. De aceea, vom conchide că cunoașterea istoriei administrației publice on multitudinea de aspecte ale sale constituie fundamentul dezvoltării societății moldovenești la etapa contemporană.

Cu această ocazie, amintim că la Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova a fost scoasă de sub tipar lucrarea intitulată

„Formarea statului moldovenesc și constituirea sistemului tradițional de administrare” de unde am selectat doar unele secvențe privind unificarea sis-

și ale lunii plasate lateral pe ambele părți. Blazonul cu aceste elemente de bază era plasat pe fundalul rotund și frumos ornamentat, pe perimetrul căruia scria on limba slavonă veche (limba oficială a statului fiind limba bisericii ortodoxe de rit răsăritean) următoarele (de la stonga spre dreapta, scrisul oncepond de la imaginea crucii): "ПЕЧАТЬ ІО СТЕФАНЪ ВОЕВОДА ЛОСПОДАР ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЇ" (on traducere: "Sigiliu io Ștefan, voievod, domn al Țării Moldovei"). Acest sigiliu se aplica pe ceara plasată pe o panglică (sau ață groasă) atornată la actele administrative (interne sau externe). Se utiliza, de asemenea, și sigiliul mic, ondeosebi on activitatea administrației locale moldovenești (sătești, orașenești, ținutale) etc.

On general pe parcursul glorioasei domnii a lui Ștefan cel Mare s-a consolidat organizarea instituțională a Țării Moldovei, fiind definit complet aparatul de stat și sistemul de administrare centrală și locală. Primul nivel, cel central, era reprezentat de instituția domniei, Sfatul domnesc și Marea Adunare a Țării. Urma apoi sistemul de administrare locală (nivelul satelor, orașelor) și ținuturilor.

Astfel, vom conchide că reformele administrative, inițiate chiar de la onceptul ontemeierii Statului Moldovenesc și, ondeosebi, pe parcursul sec. XV de către glorioșii domnitori Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare, au constituit și consolidat consecutiv sistemul tradițional de administrare la nivel central-local. Experiența acumulată la acel oncept de bun augur și valorificarea sa creativă au permis să fie găsite cele mai relevante soluții de consolidare și optimizare a sistemului de administrare din Moldova.

SPRE ARMONIE PRIN DIVERSITATE LINGVISTICĂ

Ana GOREA,
doctor on filologie, conferențiar
universitar, șef Catedră limbi
moderne aplicate, stagiar la
Universitatea Oxford

2001 a fost declarat Anul european al limbilor. Evenimentul, organizat de Consiliul Europei și Comisia Europeană, s-a bucurat de un enorm succes, motiv pentru care data de 26 septembrie a fost declarată **Ziua europeană a limbilor**. Anual, cu prilejul acestei zile sunt organizate numeroase manifestări nu doar de țările-membre ale Uniunii Europene, ci de întreaga Europă, printre instituțiile căreia se numără și Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Ziua limbilor europene este ocazia oportună de a aminti avantajele învățării limbilor străine, descoperirea unor culturi noi, posibilitatea de a căpăta o perspectivă on lume și de a-i onțelege mai bine pe cei din jur. Limbile nu numai că reprezintă punți de comunicare ontre popoare, ci constituie instrumentul de bază care permite fiecăruia dintre noi să profite de el, fiind un simplu turist on străinătate sau ontr-o deplasare de serviciu.

Capacitatea de a onțelege și comunica ontr-o limbă de circulație internațională – devine o realitate, zilnic atestată pe glob, inclusiv și on Europa, la o mare parte a populației. Tot mai mulți cetățeni de diferite vârste au onțeles că prin cunoașterea mai multor limbi obțin o deschidere față de semenii lor din alte state ale lumii, un instrument real de a cunoaște cultura și punctul lor de vedere asupra diverselor probleme. Totodată, multilingvismul ameliorează abilitățile cognitive și consolidează competențele lingvistice on limba noastră maternă, conferind posibilitatea de a beneficia de libertatea de a munci sau de a studia on altă țară.

Actualmente, studiarea limbilor străine este o activitate deosebit de importantă a tineretului studios, care urmărește scopul de a se onscrie ontr-un program de studii, de formare profesională sau de găsierea unui loc de muncă bine plătit on țară sau on străinătate. On acest caz Europass-ul este cel care deschide porțile. Europass este compus din cinci documente: Curriculum Vitae Europass (CV) și Pașaportul Lingvistic Europass care se completează

on-line on mod individual, suplimentul Europass la Diplomă și Mobilitatea Europass sunt completate și emise de organizații competente.

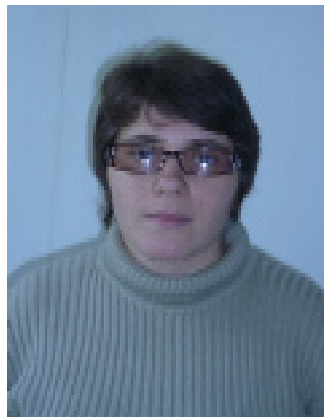
Pașaportul limbilor include inventarul limbilor străine pe care le cunoști ontr-o măsură mai mare sau mai mică. Acesta include și competențe lingvistice de tipul a citi ontr-o limbă străină fără a o vorbi, de exemplu. Pentru a completa Pașaportul lingvistic puteți să accesați modelul on-line de pe website-ul Europass (<http://europass.cedefop.eu.int>).

On cadrul Academiei de Administrare Publică, Catedra limbi moderne aplicate promovează limbile de circulație internațională - engleza și franceza. Cadrele profesoral-didactice prin toate formele și metodele oncurajează masteranzii on perfecționarea competențelor lingvistice, asimilarea terminologiilor de specialitate și practicarea activităților de vorbire, urmond on practica de toate zilele ondrumarea Președintelui Republicii Moldova, a dlui Vladimir Voronin, cadrelor academice și funcționarilor publici on care se menționează că: **„O țară tonără, democratică, cum este Republica Moldova, are nevoie de cadre calitativ noi, cu o mentalitate nouă, care să cunoască limbile moderne, să posede capacitatea de a lucra cu noile sisteme și tehnologii informaționale.”**

SĂ STUDIEM LIMBILE STRĂINE

Din veac on veac, din generație on generație, omenirea aspiră să atingă performanțe on domeniul științific. Noile tehnologii, investigații și soluții la cele mai controversate dileme, marchează evoluția societății umane. Pe lângă toate calitățile obținute de ființa omenească de natură Dumnezeu a onzestrat-o și cu darul comunicării. Oamenii au simțit și simt nevoia de a dialoga cu aproapele său, pentru că așa am fost creați.

Fiind studentă la USM, am avut posibilitatea de a cunoaște persoane de altă naționalitate: turci, chinezi, francezi. Marea mea curiozitate m-a determinat să comunic cu ei, să le cunosc tradițiile, viziunea lor asupra evenimentelor ce se produc on lume. Deoarece

eram studentă la Facultatea de Limbi Străine și cunoșteam limbile franceză și engleză, omi permiteam luxul de a dialoga cu ei. A fost o experiență deosebită care a lăsat urme plăcute on

memorie și suflet.

Dacă m-ar ontreba cineva de ce anume am optat pentru limbile străine, oi voi răspunde cu respect, dar categoric: a studia cel puțin o limbă străină este necesar și util. Precum statele ontrețin relații diplomatice, economice etc., așa și cetățenii acestor țări au nevoie de a comunica, limba engleză fiind cea mai solicitată de cetățenii diferitor națiuni. Dat fiind faptul că țările europene sunt cutureierate de confrății noștri, moldoveanul de astăzi, mai mult ca oricine, trebuie să studieze limbile străine, căci a studia – onseamnă a comunica, a cunoaște, a te dezvolta.

Ana ANTON,
masterand, AAP,

PERFECTIONARE PROFESIONALĂ - PROCES CONTINUU

Oncepond cu 22 septembrie curent la Academia de Administrare Publică pe longă Președintele Republicii Moldova, on cadrul Direcției perfecționare profesională a personalului, au fost lansate două cursuri de instruire cu programe tematice speciale: „Manage-ment și elaborarea progra-melor” - pentru specialiștii din cadrul min-isterelor și altor autorități administra-tive centrale și, „Tehnici și metode moderne on activi-tatea secretaru-lui consili-ului” - pentru secretarii consiliilor locale din unitățile administrativ-teritoriale ale republicii (specialiști cu vechime on muncă).

La deschiderea cur-surilor au participat rectorul Acade-miei, Alexandru

ROMAN, și șeful Direcției perfecționare profesională a personalului, Grigori CĂPĂȚINĂ, doctori habilitați, profesori universitari.

Instruirea specialiștilor din anul curent

se desfășoară on conformitate cu co-manda de stat aprobată prin Hotărare de Guvern. Acest proces continuu urmărește dezvoltarea competențelor și aptitudinilor specialiștilor on planificarea și gestionarea eficientă a programelor / proiectelor on administrația publică, precum și sporirea nive-lului lor de pregătire teoretică și practică.

On cadrul cursurilor menționate funcționarii au audiat lecții și efec-tuat exerciții practice sub ondrumarea profesorilor Academiei: Alexandru ROMAN, rector, dr. hab., prof. univ., Emil CIOBU, ambasador, dr., conf. univ., Nicolae ROMANDĂȘ, dr., conf. univ., altor cadre didactice.

Masă rotundă

PROCURORII ȘI CODUL DE ETICĂ

La 23 septembrie 2008, la Institutul Național al Justiției a avut loc o masă rotundă privind examinarea Codului de etică al procurorului. Seminarul se onscribe on obiectivele privind integra-rea Republicii Moldova on Uniunea Europeană și reformarea Procuraturii.

On cuvontul său de deschidere, Valeriu Gurbulea, Procuror General a menționat că: „Procuratura Generală a elaborat un Cod de etică al procu-rorului și grație atitudinii deosebite de colegialitate, pe care au manifestat-o reprezentanții Programului comun al Comisiei Europene și Consiliului Eu-ropei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției on Re-publica Moldova, precum și experților internaționali vom oncerca să ajungem

la un consens on această problemă priv-ind armonizarea legislației naționale on domeniul eticii”.

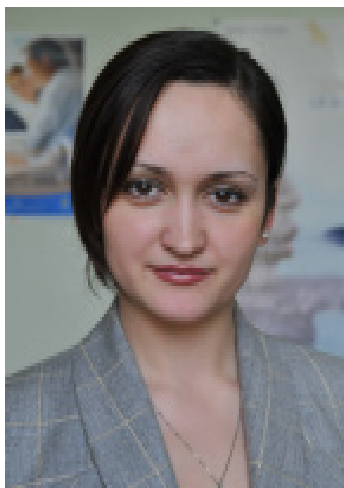
Reuniunea urmărește scopul de perfecționare a rolului, funcției și importanței Codului de etică și răspunderii disciplinare on activitatea Procuraturii. Concomitent, organizatorii au purtat discuții asupra actualei ver-siuni a Codului de etică al procurorilor atot ontru aprecierea, cot și stabilirea posibilității de perfecționare a aces-tuia.

La 27 decembrie 2007 a fost apro-bat, prin ordinul Procurorului General, Codul de etică al procurorului, care a onlocuit Codul deontologic din 2004. Noul Cod de etică al procurorului a fost elaborat on conformitate cu standardele

impuse de Asociația Internațională a Procurorilor și on conformitate cu Recomandările Consiliului Europei REC (2000) 10 din 11.05.2000 privind codurile de conduită pentru funcționarii publici și REC (2000) 19 cu privire la rolul procuraturii on cadrul sistemului de justiție penală.

Monitorizarea prevederilor Codului este asigurată de Comisa de etică a procurorilor. La eveniment au participat **Vladimir Ristovski**, Reprezentantul Special al Secretarului general al Consil-ului Europei on RM, **James Hamilton**, Procuror General, Oficiul Procurorilor publici din Irlanda și **Carsten Mahnke**, Expert Juridic Rezident, oficiul Consil-ului Europei la Chișinău.

**Serviciul de presă
al Procuraturii Generale**

diplomatice acreditate la Chișinău, precum și cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova și reprezentanțele diplomatice ale Republicii Moldova de peste hotare.

On acest context, pentru noul an de studii 2008-2009, Secția cooperare internațională urmărește aprofundarea și valorificarea relațiile existente. Sunt trasate noi direcții de activitate.

Experiența on domeniul administrației publice, perfecționării

Cehia etc. Zilele acestea, Academia urmează să semneze acorduri de colaborare cu instituțiile similare din Grecia, Franța și Germania.

De asemenea, se vor întreprinde un șir de măsuri privind revitalizarea activității de colaborare cu astfel de instituții internaționale precum Agenția Universitară Francofonă (AUF), Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Instruire pentru Autoritățile Locale și Regionale (ENTO), Rețeaua de Institute și Școli de Administrare

CONSOLIDAREA RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE – PRIORITATE ÎN ACTIVITATEA ACADEMIEI

Consolidarea relațiilor internaționale rămâne a fi un instrument important on realizarea sarcinilor de bază ale Academiei. Pe parcursul anului de studii 2007-2008 on Academie s-a desfășurat o activitate amplă pe segmentul stabilirii și menținerii relațiilor bilaterale cu instituțiile similare din străinătate, organizațiile și fondurile internaționale, misiunile

profesionale și integrării europene a țărilor-membre ale Uniunii Europene este indispensabilă pentru procesele de instruire și cercetare ale instituției noastre. On această ordine de idei, menționăm că Academia de Administrare Publică va dezvolta și aprofunda on continuare relațiile de colaborare cu instituțiile-partenere din Lituania, Letonia, România, Bulgaria, Polonia,

Publică din Europa Centrală și de Est (NISPACE), Institutul European de Administrare Publică (EIPA) ontru consolidarea statutului Academiei și creării unei imagini favorabile a instituției nu numai pe plan național, dar și pe arena internațională.

Cristina PANTEA,
șef Secție relații
internaționale, AAP

Important

ZILELE DREPTULUI DE A ȘTI LA A V-A EDIȚIE

Ediția a V-a a „Zilelor dreptului de a ști”, organizată de Centrul „Acces-Info” cu suportul mai multor organizații neguvernamentale și a Guvernului Republicii Moldova, s-a desfășurat sub genericul „O persoană activă este una bine informată”. Evenimentul a demarat la 22 septembrie curent cu o conferință anuală „Accesul la informație: legislație, realitate, perspective”. Centrul „Acces-Info”, conform tradiției, și on anul curent a onmonat premiile „Clopotul de bronz” pentru consecvență și curaj on promovarea accesului

„Ziua dreptului de a ști” a fost lansată la Sofia (Bulgaria) on cadrul unui For al organizațiilor neguvernamentale din mai multe țări, specializate on domeniul accesului la informație. Ideea a fost susținută de reprezentanți ai societății civile din circa 60 de țări.

la informație.

on țara noastră s-au desfășurat „Zilele dreptului de a ști” cu genericul.

Scopul desfășurării săptămânii „Zilelor dreptului de a ști” (22-28 septembrie 2008) este de a informa populația despre drepturile și modalitățile de solicitare a informațiilor oficiale, sensibiliza-

rea reprezentanților autorităților publice privind realizarea riguroasă a dreptului la informație și a libertății de exprimare, implicarea activă a cetățenilor on procesului decizional, căile de adresare on instanță de judecată.

On cadrul acestui eveniment, la Academia de Administrare Publică, a fost inaugurată o expoziție de carte și a fost prezentat un ciclu de lecții pentru masteranzi și

“ORGANIZAȚIA FĂRĂ COMUNICARE ȘI FLUX DE INFORMAȚII ESTE CA UN OM FĂRĂ SÎNGE”

(Leif WISEN)

Recent, la Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova a avut loc un curs de instruire a funcționarilor din autoritățile administrației publice centrale și a unui grup de specialiști din cadrul Academiei, oferit de experții SIPU Internațional la tema „Abilități de comunicare și prezentare”.

Acest curs reprezintă unul din o serie de module, elaborat de către experții suedezi Tom Thunell și dna Johanna Strandt în colaborare cu dna Claudia Crăciun, doctor în pedagogie,

constatând în identificarea punctelor forte și slabe din procesele de comunicare internă și externă ale propriilor organizații atât la nivel organizațional, cât și la nivel individual. La finele cursului, participanții au realizat diferite teste prin care au determinat capacitatea fiecăruia de a planifica acțiuni pentru îmbunătățirea punctelor slabe identificate. Această realizare din partea participanților a fost posibilă, în mare parte, cu aportul profesional al experților suedezi, care au investit nu numai cunoștințe teoretice și practice în do-

meniu de comunicare, ci și adevărate emoții și sentimente, fapt care a sporit, în mod deosebit, eficiența cursului.

Dintre metodele și procedurile care au fost aplicate în studiul

utilitate de comunicare; abilitățile de argumentare în comunicarea funcționarilor publici, abilitățile de prezentare; comunicarea externă.

Cercetările actuale privind aspectele conceptuale ale modernizării administrației publice, inclusiv acest modul privind aspectele comunicării în administrația publică argumentează faptul că o parte a serviciului public modern adaptat necesităților cetățenilor, pentru a atinge obiectivele sale, reprezintă comunicarea efektivă cu cei pentru care servește și alte grupuri de interes.

puri de interes.

Participanții la curs au exprimat convingerea că, actualmente, reorientarea și flexibilitatea serviciului public reprezintă un element important de a se adapta noilor cerințe, tehnici și roluri. Utilizarea eficientă a tehnicilor moderne de comunicare pot fi de un mare ajutor în interacțiunea favorabilă cu cetățenii și alte grupuri de interes în încercarea de a crea noi roluri și de a se menține actualizat cererilor în continuă schimbare.

Scopul general al modului a

programei care a cuprins acest modul vom menționa: evaluarea situației curente; comunicarea interpersonală; comunicarea internă și unele tehnici

Galina MARDARE

Festivalului Internațional al Vedetelor de Operă și Balet „Invită Maria Bieșu”

La 20 septembrie, on incinta Teatrului Național de Operă și Balet a avut loc deschiderea ediției a XVI-a a Festivalului Internațional al Vedetelor de Operă și Balet „Invită Maria Bieșu”.

Festivalul s-a desfășurat on perioada 20–28 septembrie curent pe scenele Teatrului Național de Operă și Balet, Sălii cu Orgă și Palatului Național.

Programul artistic cuprinde 4 opere, trei spectacole de balet și două concerte. Alături de artiștii moldoveni, on fiecare spectacol vor evolua cote 2–3 artiști de peste hotare, invitați din Austria, Italia, România, Rusia, Bulgaria, Turcia, Ucraina, Slovacia.

Agenda Festivalului are și un tradițional program cultural care include excursii de cunoaștere a orașului Chișinău, la Combinatul de vinuri de calitate „Mileștii Mici”, ontolniri de creație, Master-Klass la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Prețul билетelor la spectacolele „Invită Maria Bieșu” variază ontre 50-100 lei.

Directorul general al Teatrului Național de Operă și Balet (TNOB), Andrei Lozovan, a declarat ontro-o conferință de presă că ediția din acest an se deosebește prin amploare. Pentru prima dată on festival vor fi prezentate spectacolele „Don Giovanni”, „Norma”, „Turandot”, „Iolanta” și baletul „Luceafărul” de Eugen Doga, montat on 2007. De asemenea, vor fi prezentate balet clasic ca „Lacul lebedelor” și

„Giselle”.

Festivalul a fost deschis cu opera „Don Giovanni” de W.A. Mozart, unde s-au produs soprana Felicia Filip (România) on rolul Donnei Elvira și solistul Operei din Ankara, Biulent Ateşoglu, on rolul lui Leporello. Felicia Filip, singura contăreată din lume deținătoare a tuturor premiilor Mozart, nu vine pentru prima dată on Moldova. „Este o mare plăcere să revin on acest loc minunat, mai ales că mă leagă o mare prietenie de această extraordinară, universală valoare Maria Bieșu, iubită nu doar on Moldova, ci on ontrea lume”, a spus Felicia Filip.

On a II zi a Festivalului la Sala cu Orgă a avut loc un concert, iar la TNOB – spectacolul „Norma” de V. Bellini. Rolurile principale, Norma și Polione, vor fi interpretate de soprana italiană Gabriella Morigi și tenorul moldovean Mihai Munteanu. Dirijor- Anthony Armore (SUA).

Potrivit directorul festivalului, Parascovia Berghie, pentru prima dată la festival au participat soliști din Mongolia și Coreea de Sud. Este vorba de soprana Bayasgalan Dashnyam și tenorul Patrizio Ha, care au interpretat la 22 septembrie rolurile principale on spectacolul „Turandot” de G. Puccini, dirijat de Alexandru Samoilă, dirijor-șef al Operei din Antalia (Turcia).

La 25 septembrie a fost prezentat baletul „Giselle” de A. Adam cu Maria Cosmina (Slovacia) și Mihail Sosnovski

(Austria) on rolurile principale. Spectacolul a fost dirijat de Alexei Baklan, dirijor al Operei Naționale a Ucrainei.

Parascovia Berghie a menționat că o mare realizare a ediției curente a festivalului este participarea a doi artiști ai Teatrului Bolșoi (Rusia): soprana Lolita Semenina și dirijorul Pavel Sorokin, care vor evolua on opera „Iolanta” de P. Ceaikovski. Spectacolul a avut loc la 26 septembrie. Baletul „Lacul lebedelor” de P. Ceaikovski cu Maria Cosmina și Mihail Sosnovski on rolurile principale a fost prezentat la 27 septembrie.

Concertul de gală a festivalului a avut loc duminică, 28 septembrie, la Palatul Național.

Festivalul „Invită Maria Bieșu” a fost organizat de către Ministerul Culturii și Turismului (MCT), Uniunea Muzicienilor din Moldova și TNOB. Potrivit lui Sergiu Boboc, șef al Direcției arte a MCT, bugetul festivalului a fost de circa 750 mii lei, dintre care 500 mii lei au fost alocați din bugetul de stat, iar 250 mii – din sponsorizări.

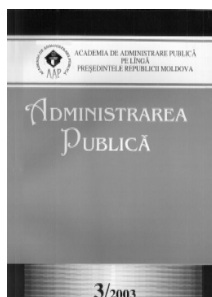
On 2007, Festivalul „Invită Maria Bieșu” nu a avut loc, fiind organizat concursul internațional „Madame Butterfly”, care a consemnat 40 de ani de la desemnarea Mariei Bieșu drept cea mai bună Cio-Cio-San din lume.

AVIZ

A început abonarea pentru anul 2009 la ziarul „Funcționarul public -Государственный служащий” și la revista științifico-metodică trimestrială „Administrarea Publică”, publicații ale Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista
„ADMINISTRAREA
PUBLICĂ”
apare trimestrial.

Costul unui abonament:
6 luni – 60 lei 00 bani;
3 luni – 30 lei 00 bani.
Indice poștal – 76957.

Ziarul
„FUNCȚIONARUL
PUBLIC”
apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:
6 luni – 48 lei 00 bani;
3 luni – 24 lei 00 bani.
Indice poștal – 67919

ECHIPA

REDAȚIONALĂ

„Funcționarul public” – supliment la revista
„Administrarea Publică” – publicație
a Academiei de Administrare Publică
pe lângă Președintele Republicii Moldova

ADRESA
NOASTRĂ:

Mihai MANEA, Galina MARDARE, Ana SPATARENCO – specialiști principali, Elena BALMUȘ – specialist coordonator, Tatiana DODON – specialist.

Vlad CIOBANU – șef secție,

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.
Ziarul apare de două ori pe lună.
Indice 67919
Coli de tipar 1,5. Tiraj 500.
Dat la tipar 26. 09. 2008

28-40-78

E-mail: sae@aap.gov.md

E-mail: sectia_a_aap_gov@yahoo.co